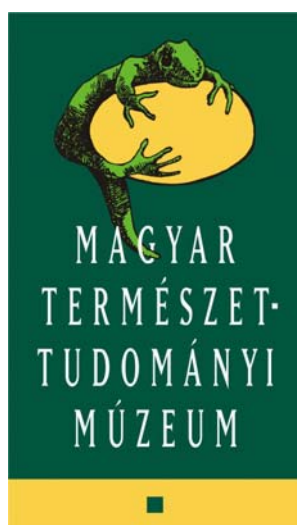

**A Magyar Természettudományi Múzeum
szakmai beszámolója**

**Hungarikumok a természetben
- a múzeum állandó kiállításaihoz kapcsolódó
pedagógiai programok
(2012. július 1. – 2013. május 31.)**

Pályázati azonosító: 3506/01737

Pályázati anyagunkban leírt terveinket a támogatási szerződésnek megfelelően maradéktalanul megvalósítottuk. Tekintettel arra, hogy a támogatás intenzitása mindössze 46% volt, a költségek jelentős hányadát más keretből, saját forrásból finanszíroztuk.

A szakmai beszámoló a következő internetcímen érhető el:

http://www.nhmus.hu/modules/Intezmeny/NKA/nkabeszamolo_hungarikumok_2013.pdf

A programokról szóló médiamegjelenések száma: 21, ebből egy fizetett hirdetés

I. VÉDJÜK EGYÜTT! – múzeumpedagógiai foglalkozás

A foglalkozás témája (rövid leírás):

Hazánkban sok olyan növény és állat él, amelyek védelemre szorulnak. Ahhoz, hogy esélyünk legyen védeni ezeket az élőlényeket, meg kell ismertetnünk a nagyközönséggel. Vajon hány honfitársunknak mondanak valamit ezek a nevek: csíkosegér, dolomitlen, földikutya, magyar bucó?

A foglalkozáson a környezettudatos gondolkodás alapozásaként, fejlesztéseként ismert és kevésbé ismert, de féltve őrzött hazai ritkaságainkkal ismerkedünk a gyerekek életkorának megfelelően interaktívan, sok-sok játékkal.

A foglalkozás célja: Az MTM a hazai biológiai kutatások egyik fellegetvára, hiszen muzeológusaink számos élőlény leírásában, vizsgálatában vesznek részt.

A környezettudatos gondolkodás, a környezet-, és természetvédelem alapja az, hogy ismerjük a körülöttünk élő világot, tudjuk, hogy miért fontos minden egyes faj, az élet ezerszínű palettáján. A megismerést nem lehet elég korán elkezdni, hiszen minden kisgyerek ösztönösen szereti az aranyos állatokat, érdeklődik a növények iránt. Ehhez az érdeklődéshez szeretnénk hozzáadni egy csipetet az MTM-ben bőven rendelkezésre álló tudományból...

Fontosnak tartjuk, hogy a foglalkozás élmény legyen, hiszen a gyerekek nem egy kihelyezett tanórán, hanem izgalmas és érdekes múzeumpedagógiai foglalkozáson vesznek részt. Ezért a foglalkozást a passzív módszerek helyett interaktív, játékos módszerekkel tesszük élményszerűvé.

Célcsoport: oktatási- és nevelési intézményből érkező óvodás és általános iskolás csoportok

Részvételi feltételek: bejelentkezés és időpont egyeztetés a tervezett időpont előtt legalább két héttel a kiállítási épület Információs munkatársainál

A foglalkozáson résztvevő csoport létszáma: Mivel a foglalkozást sok kézbe vehető tárgy és a témához kapcsolódó szerepjáték színesíti, ezért az élményszerűség érdekében egyszerre max. 15 fős csoportot tudunk fogadni. Ennél nagyobb létszám esetén két részre bontjuk a foglalkozásra érkező csoportot/osztály, amelyek egymás után, „forgószínpad-szerűen” vehetnek részt a foglalkozáson.

A foglalkozás időtartama: kb. 50–60 perc (kisebb óvodásoknál a gyerekcsoport összetételétől függően rövidebb lehet)

A foglalkozás ismertetése

I/A. – Bemutatkozás, köszöntés

Helyszín: Fogadócsarnok

I/B. – A foglalkozás ismertetése, motiválás

Feladat: néhány mondatban (a gyerekek életkorának megfelelően motiválóan, játékosan) ismertetjük/megbeszéljük azt, hogy mi fog történni a mai múzeumlátogatáson...

II. – Foglalkozás (a foglalkozás gyakorlati megvalósítása)

II/A. – ORSZÁGALAPÍTÁS (növények és állatok)

Szükséges eszközök:

- Kb. 20 db nyomtatott kép hazai élőlényekről (növények és állatok, vegyesen ritka és gyakori fajok...)
- Az „országok” kialakításához egy zöld és egy egyéb színű nagyméretű szőnyeg

Feladat: A foglalkozáson résztvevő gyerekeknek egy-egy nyomtatott képet adunk. A képek alapján kell az állatok vagy a növények országát jelképező szőnyegre ülniük.

II/B. – KI, KICSODA? (Hogyan hívják?)

Eszközök:

- Mágnes tábla, grafikák és képek az élőlények nevével (20 db)
- Használható egyéb eszközök:

	Fajnév	Tárgy
1.	Fóti boglárka	Jelmez
2.	Pilisi len	Jelmez
3.	Bánáti bazsarózsa	Jelmez
4.	Fűrészlábú szöcske	Textil-báb
5.	Nyugati földikutya	Textil-báb
6.	Csíkos szöcskegér	Textil-báb

Feladat: A gyerekeknél levő képek egyesével kerülnek a táblára. Az élőlényeket rövid szóbeli bemutatás alapján ismerik fel a gyerekeknek.

Beszélgetés – témajavaslat:

- Ha sok példány él egy fajból nem kell védeni?
- Miért van az, hogy egyes fajokból nagyon sok él, másokból pedig kevés?
- Hogyan tudunk védeni egy adott fajt? Mit tehet az ember egy-egy élőlény megóvása érdekében?

Bemutatott fajok:

Növények (5 db):

	Fajnév	Bemutatás eszközei
1.	Dolomitlen !	Jelmez, magyarázat
2.	Bánáti bazsarózsa !	Jelmez, magyarázat
3.	Tölgyfa (Kocsánytalan	Ismertetés + hajtások,

	tölgy)	termékek
4.	Gyermekláncfű	Ismertetés
5.	Erdei fenyő	Ismertetés + túlevelek, tobozok

Állatok (15 db):

	Fajnév	Bemutatóeszközök
1.	Nagy szarvasbogár	Játék , magyarázat
2.	Fűrészlábú szöcske	Textil-báb , magyarázat
3.	Fóti boglárka	Jelmez , magyarázat
4.	Rákosi vipera	Ismertetés
5.	Ásóbéka	Ismertetés
6.	Fülesbagoly	Ismertetés + preparátum bemutatása
7.	Kék vércse	Ismertetés
8.	Fehér gólya	Ismertetés
9.	Feketerigó	Ismertetés + preparátum bemutatása
10.	Nyugati földikutya	Textil-báb , magyarázat, játék
11.	Vakond	Ismertetés + preparátum bemutatása
12.	Vörös róka	Ismertetés (koponya bemutatása)
13.	Csíkos szöcskeegér	Textil-báb , magyarázat
14.	Sün	Preparátum , magyarázat
15.	Magyar bucó / Tiszai ingola	Játék , magyarázat

II/C. JÁTÉKOK (kiegészítés a fajok bemutatásához)

A játékok közül mindig azt és annyit választunk, amennyit az adott csoport összetétele, életkora és az időkeret lehetővé tesz. Szabadon variálhatóak.

A. DOLOMITLEN – Ne lépj rá!

Feladat: Úgy kell végigsétálni a festett dolomitlen virágokkal díszített szőnyegen, hogy nem tapossuk el a védett növényeket...

B. MAGYAR BUCÓ

Halnevek.

Feladat: Adott két kisebb gyerekcsoport (növények és állatok). A csoportoknak adunk kb. 10 db hazai halnevet, de az egyik nem hal, hanem egy madár neve. Melyik csoport találja meg ezt a kakukktójást?

C. FÖLDIKUTYA

1. Kopogtató-játék

2. Életmód-tanácsadás föld alatt lakóknak (vakond és földi kutya)

Feladat: A fajok jellemzőit válogatjuk szét a következők szerint: melyik jellemző igaz mindkét állatra, melyik egyikre sem, melyik csak egyik vagy másik sajátja?

III. Egyéb választható tevékenységek

A. TÁPLÁLÉKLÁNC – Ki, kit eszik meg?

Feladat: a már helyre rakott képekből a gyerekek segítségével alakítunk ki táplálékláncokat pl. gyermekláncfű, mezei nyúl, vörös róka...

Lehetséges beszélgetés-témák: Mit jelent az, hogy tápláléklánc? Miért hívjuk ezt láncnak? Mi történik, ha a lánc egy szeme eltűnik/megritkul/kipusztul?

B. KI HOL LAKIK?

Feladat: a foglalkozáson megismert élőlények fotóit kell a megfelelő élőhelyekhez tenni (erdő, vizes élőhely, szikes/mező)

C. BÉKA-MEMORI

Feladat: minden gyerek egy-egy képet kap, amelyek alapján kell megkeresni a béka-párokat.

D. TE IS VÉDD! – PUZZLE

Feladat: minden gyerek kap egy-egy darabot a kirakóból, így a képet közösen kell kirakniuk (együttműködést fejlesztő játék).

A képet a Te is védd! című rajzpályázatunkra érkezett gyerekrajzok közül választottuk ki. Mérete: kb. 100 x 60 cm

IV. – Foglalkozás zárása, elköszönés

Résztevők száma 2013 május 30-ig: 80 fő

II. Közművelődési programok

A programokról összefoglalóan

A programok célcsoportjai:

- Gyerekek (főként a 4 – 16 éves korosztály),
- Gyerekcsoportok
- A gyerekeken keresztül a családok
- A gyerekeken keresztül a pedagógusok
- Egyetemisták, főiskolások
- A téma iránt érdeklődő felnőttek
- Zoológusok, botanikusok, paleontológusok

Közművelődési programok

- Családi hétfvégék a magyar dinókkal
- Családi hétfvégék – Te is véd! (környezetvédelmi és természetvédelmi témák)
- „Zöld hetek” a múzeumban
- Családi kézműves hétfvégék múzeumban
- Családi felfedező utak, felfedező lappal
- Családi felfedező utak a kiterjesztett valóság technológia alkalmazásával
- Fogyatékkal élők számára integrált tárlat
- Tudományos vásár I. – Kutatók éjszakája
- Tudományos vásár II. – A biodiverzitás napja
- Rajzpályázat

II.1. Családi hétköznapok és hétfvégék a magyar dinókkal és felfedezőikkel

Ezek a napok a Magyar Dinoszaurusz-kutató Expedíció tagjaival találkozhattak az érdeklődők. Valódi, a legutóbbi ásatásokon előkerült őssállat-maradványokat vehettek szemügyre, preparálási bemutatón vehettek részt és az igazán elszánt dinókutató palánták a preparálás mesterfogásainak alapjait is elsajátíthatják nálunk.

Helyszín: A Magyar Természettudományi Múzeum kiállítási épülete (Kupolacsarnok, Kiállítási Csarnok)

Résztevők száma: diákcsoport: 275 fő, család: 680 fő

A tervezett programok száma a tavalyi sikeres ásatásnak köszönhetően jelentősen bővíthetett. Az egyedülálló módon egy tömbben megtalált részleges Hungarosaurus csontvázat a nagyközönség előtt bontotta ki a befoglaló kőzetből a kutatócsoport egyik tagja.

Időpontok: Szeptember 20, szeptember 27, október 4, október 11, október 18, november 15, november 22

Terveinknek megfelelően egy októberi kétnapos hétfvégi program az Állatok hete rendezvényhez kapcsolódott. **Október 6-án és 7-én** látogatóink egy igazi dinókutatóval, Makádi Lászlóval is találkozhattak, aki bemutatta az iharkúti dinoszauruszokat, és természetesen valamennyi dinókkal kapcsolatos kérdésre válaszolt. Az ismeretterjesztő programhoz kapcsolódó kézműves foglalkozáson a hazai dinoszauruszok mását készítettük el.

II.2. Családi hétvégék - Te is véd!

A zöld jeles napokhoz kapcsolódó nagyobb szabású rendezvényeken kívül további, a környezetvédelemmel és természetvédelemmel kapcsolatos programokat is terveztünk. Ezek a családi programokon védelemre szoruló, csak hazánk területén élő állatfajokkal, a hazai fauna legféltettebb tagjaival ismerkedhetnek meg látogatóink. A program előkészítése és lebonyolítása az adott faj avatott szakértőjének bevonásával történt.

Helyszín: A Magyar Természettudományi Múzeum kiállítási épülete (Kupolacsarnok, Zöld zóna)

Részvevők száma: diákcsoport: 326 fő; család, ill. egyéni látogató: 1570 fő

Időpontok és programok:

Október 20-án Csorba Gábor, az Emlősgyűjtemény vezetője és Görföl Tamás zoológus beszélt ismert vagy kevésbé ismert hazai emlősökről. Olyan ritkaságokról tudhattunk meg érdekességeket, mint a földikutya, a csíkos szöcskeegér és a madárevő denevér.

November 17-én György Zoltán, a Bogárgyűjtemény munkatársa segítségével pillanthattunk be a rovarok érdekes világába. Látogatóink megismerhettek olyan ritkaságszámba menő fajokat is, mint a bakonyi gypormányos, és a különös életmódú magyar vakfutrinka.

Február 23-ai programunk mini tudományos vásárrá nőtt. Ezen a napon Vörös Judit, a Magyar Természettudományi Múzeum herpetológusa, az MME Kétéltű- és Hüllővédelmi Szakosztályának titkára segítségével hazai hüllőkkel és kétéltűekkel ismerkedhettek látogatóink.

A Rákosi vipera védelmi program munkatársai segítségével szigorúan védett hüllőfajunkkal ismerkedhettek az érdeklődők.

A Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Karának hallgatói hozták a „nemszeretem állatokat” testközelbe.

Április 6-án Vas Zoltán zoológusunk vezetésével az érdeklődők testközelből ismerkedhettek meg az év madarával, a gyurgyalaggal és bepillantást nyerhetnek a madárgyűrűzés kulisszatitkaiba is.

Ezek a programok naponta 10-től 16 óráig tartottak.

II.3. Zöld hetek a múzeumban

Környezetünk állapotát globálisan fenyegető problémák ellen hatékonyan csak közösen tudunk cselekedni. Ezt pedig úgy érhetjük el, ha egyre több ember ébred rá a környezettudatos magatartás fontosságára. Az évente megrendezett zöld napok célja, hogy figyelmünket felhívja egy-egy kiemelkedő problémára.

Rendezvényeinkkel minél több emberhez szeretnénk eljuttatni ezeket a gondolatokat.

A zöld jeles napokhoz kapcsolódó hétvégéken leginkább az érdeklődő családokat, a hétköznapiakon pedig az oktatási intézményekből érkező csoportokat várjuk.

Helyszín: A Magyar Természettudományi Múzeum kiállítási épülete (Kupolacsarnok)

A Zöld hetek rendezvénysorozat programjai naponta 10-től 14 óráig tartottak.

Részvevők száma: diákcsoport: 2176 fő; család ill. egyéni látogató: 5412 fő

Időpontok és programok:

Október 3–7. – Állatok Hete

Az Állatok Világnapjához kapcsolódó tematikus hetünkön a máig tudományos szenzációnak számító, hazánkban előkerült dinoszauruszok maradványaival foglalkoztunk.

Szerdán, csütörtökön és pénteken játékos programmal vártuk a hozzánk érkező gyerekcsoportokat. A következő kérdésekre kerestünk közösen választ: Mikor éltek a mi dinóink? Hogyan néztek ki ezek az állatok? Miért voltak ilyen „kicsik”? Kik és hol találták meg a maradványaikat?

A hétvége már a családoknak szólt. Az előző napokban működő felfedező játékhoz további különlegességek kapcsolódtak: látogatóink egy igazi dinókutatóval, Makádi Lászlóval is találkozhatnak, aki minden dinókkal kapcsolatos kérdésre szívesen válaszolt; egy kézműves foglalkozás keretében pedig mindenki elkészíthette a saját papír-dinóját.

2013. március 20–24. – Víz hete

Az Víz Napjához kapcsolódó tematikus hetünkön a vízben és a vízpartokon élő állatokkal foglalkoztunk, kiemelve a kétéltűeket.

Szerdán, csütörtökön és pénteken játékos programmal vártuk a hozzánk érkező gyerekcsoportokat. A következő kérdésekre kerestünk közösen választ: Minden kétéltű béka? Hány békafaj él hazánkban? Tudtad-e hogy az év kétéltűje a barna ásóbéka?

A hétfői napokon a vízi világgal való ismerkedést kézműves foglalkozás egészítette ki, ahol mozgó békát készítettünk.

2013. április 17–21. – Föld hete

A Föld érdekes és a mindennapi életünkben hasznosított kincsei, a hétköznapjainkban előforduló ásványkincsek kerültek terítékre a Föld heti rendezvénysorozaton.

Olyan alapvető ismeretek, amelyek gyakran a felnőttek számára is újdonságot jelentenek, mint pl.: igaz-e, hogy a hintőpor, az üveg és a kréta alapanyaga is ásvány?

A hétvégén érkezők az ősemberek tudományát, a barlangrajz-készítést is kipróbálhatták. Valamennyire modernizáltuk az eljárást, de kizárólag természetben is előforduló alapanyagokat használtunk: tojással kikevert porrá tört színes kőzetek és faszén szolgáltak festékként.

2013. május 8–12. – Madarak és Fák hete

A Madarak és Fák hetében széles programpalettával vártuk látogatóinkat. A programok egy részét a Magyar Madártani Egyesülettel együttműködésben valósítottuk meg.

Mind az öt nap zajló programok: Interaktív asztalunknál az év madarával, rokonaival és a vele egy élőhelyen előforduló madarakkal foglalkoztunk. Ezen kívül a MME hat ismeretterjesztő filmjét vetítettük; a parlagi sasokról készült sorozat négy epizódját, valamint a kék vércséről és a rákosi viperáról, ill. védelmükért folytatott harcra szóló filmeket.

A hétfői napokon további programelemekkel is vártuk látogatóinkat: A Magyar Madártani Egyesület munkatársaitól többek között a kerecsensólyomról, a parlagi sasról és a rákosi viperáról tudhattak meg érdekességeket. A kézműves foglalkozáson pedig kukoricacsuhéból készíthette el mindenki saját madarát.

II.4. Családi kézműves hétvégék a múzeumban

Hétvégeken érkező látogatóink nagy része kisgyerekekkel érkező család. Tapasztalataink szerint szívesen vesznek részt ünnepekhez vagy az adott évszakhoz kapcsolódó kézműves foglalkozásokon.

A projekt megvalósítási időszakában összesen nyolc hétvégén vártuk önálló kézműves programmal a hozzánk érkező családokat. Célunk volt, hogy mindenki számára hozzáférhető anyagokból vagy természetes alapanyagokból, hagyományos kézműves technikával készüljenek az alkotások, és a nálunk ellesett ötleteket, technikákat otthon is alkalmazhassák a résztvevők.

A rendezvények 10-től 16 óráig tartottak. Külön részvételi díjat nem kértünk látogatóinktól, a kiállítási belépőjegy birtokában mindenki szabadon bekapcsolódhatott a kézműves tevékenységekbe.

Résztvevők száma: diákcsoport: 308 fő, család, ill. egyéni látogató: 1920 fő

Időpontok és programok:

Október 13–14 – Csörgőlabdák és nemez-karkötők

A nemezelés élvezetes elfoglaltság gyerekek és felnőttek számára egyaránt. Októberi kézműves hétvégénken egyszerűbb figurák készítése során ismerkedhettek látogatóink a nemezelés technikájával.

November 24–25 – Nemezállatok

Novemberi kézműves hétvégénken bonyolultabb formákat, állatfigurákat készítettünk látogatóinkkal.

December 8–9 – Karácsony természetesen

Karácsonyi kézműves foglalkozásunkon karácsonyi díszeket és apró ajándékokat készítettünk kukoricacsuhéból. Emellett egyedi üdvözlőkártyákat és ajándékkísérők is készültek a lelkes résztvevők közreműködésével.

Január 19–20 – Beszélő fejek

Tátogó állatfigurákat; békát, madarat készítettünk a hozzánk érkező gyerekekkel

Február 2–3. – Itt a farsang áll a bál

Február első hétvégéjén farsangi álarcokat készítettünk látogatóinkkal.

Február 16–17. – Papír dinó

Ezen a hétvégén a magyar dinoszauruszokat bemutató kiállításunk egyik sztárját, a Hungarosauruszt készítettük el papírból. Mozgó szemekkel és fantáziamintával tette mindenki egyedivé saját dinoszauruszát.

Március 16–17 – Tavaszváró hétvége I.

Ezen a hétvégén mindenki elkészíthette saját papír- virágos kertjét.

Április 13-14 – Tavaszváró hétvége II.

A tavaszi virágok készítésével még egy alkalommal igyekeztünk a múzeum falai közé csalogatni a tavaszt. Ez alkalommal tulipáncsokrokat állítottunk össze a kézműves foglalkozás résztvevőivel.

II.5. Tudományos vásár I. – Kutatók éjszakája

2012. szeptember 28. 17-től 22 óráig

Intézményünk 2012-ben első ízben csatlakozott a Kutatók Éjszakája rendezvénysorozathoz. Az évről-évre nagyszámú érdeklődőt megmozgató rendezvénysorozaton a mindennapi élethez köthető kutatási témák, a legfrissebb kutatási eredmények, a legújabb leletek és szerzemények bemutatását valamint gyűjteménylátogatásokat szerveztünk a múzeum Ludovika téri épületegyüttesében.

Ezen a napon 17-től 22 óráig több, párhuzamosan futó, ingyenesen látogatható programmal vártuk az érdeklődőket. Kiállításaink a program ideje alatt kedvezményes árú belépőjeggyel voltak megtekinthetők

Helyszín: Kupolacsarnok, Szakköri szoba, Semsey Andor Előadóterem, gyűjteménye

Részvevők száma: 700 fő (ebből előzetesen regisztrált: 350 fő)

Programok:

Dinoszauruszok a laboratóriumban

A programot vezette: Makádi László

A foglalkozás során az érdeklődők megtanulhatták, hogyan lehet kiszabadítani a bezáró kőzetből a gerinces maradványokat, hogyan kell ezeket előkészíteni a tudományos vizsgálatokra. A módszerek bemutatása az első magyarországi dinoszaurusz-lelőhely csontanyagán (dinoszauruszok és más késő-kréta gerinces állatok maradványai) történt. A résztvevők kézbe vehették a maradványokat, eredeti csontokon próbálhatták ki az egyes preparálási módszereket. Eközben megtapasztalhatták a preparálási munkálatok során felmerülő nehézségeket, izgalmakat, és részévé válhatnak a hazánkban zajló mezozoos gerinces kutatásnak.

Az előzetes regisztráció alapján működő programon 15 fős csoportokat fogadtunk. A meghirdetett négy turnus helyett a kiemelten nagy érdeklődés miatt hat csoportot fogadtunk.

Ismeretterjesztő előadások

17.00–17.30 Csorba Gábor: Kapával a földikutya nyomában

17.45–18.15 Barina Zoltán: Növények nyomában Albánia hegyvidékein

18.30–19.00 Bernert Zsolt: Miről mesélnek a népvándorlás kori csontmaradványok?

19.15–19.45 Vas Zoltán: Madarak és tolltetveik – Szemelvények egy nem éppen súrlódásmentes kapcsolatból

20.00–20.30 Buczkó Krisztina: Mérgek, étkek, ékek – Algák mindenhol

20.45–21.15 Medzihradzky Zsófia: Klímaváltozások és az emberi történelem

Arcrekonstrukciós Műhely

17.00–17.45 Koponyában őrzött arcvonások – Látogatás a MTM Arcrekonstrukciós Műhelyében

Gyűjteménylátogatások

17.00–18.00: Látogatás az Embertani Tárban

17.00–18.00: Látogatás a Központi Könyvtárban

17.30–18.30: Látogatás az Emlősgyűjteményben (Mélyraktár)

19.00–20.00: Látogatás a Növénytar Ludovika téri gyűjteményeiben (Mélyraktár)

Párhuzamosan futó, folyamatosan működő programok a Kupolacsarnokban

Szél Győző: Rovarszínek, rovarfények – Avagy mitől színesek a rovarok?

Jánosi Melinda: Ej, mi a kő? - Interaktív ismerkedés ásványokkal, kőzetekkel

Bene Roland(SzIE): Nemszeretem állatok

II.6. Tudományos vásár II. – Méhek Napja

Időpont: 2013. április 27. 10-től 16 óráig

Az előzetesen tervezett május végi időpont helyett áprilisra időzítettük ezt a tudományos vásárunkat. A szorgos méhekről példát véve színes program kavalkáddal vártuk látogatóinkat. Valamennyi programelem kapcsolódott a méhekhez vagy általában a rovarokhoz.

A programba bevont méhészt jóvoltából egy átlátszó falú méhkaptárban élő házi méheket lehetett megcsodálni, és életükről valamint a mézről első kézből információt szerezni.

Rovarász munkatársaink a házi méh rokonaival, testfelépítésével és a rovarok világának sok-sok érdekességével ismertették meg a látogatókat interaktív bemutatók és egyszerű kísérletek segítségével. Mód nyílt arra is, hogy a bemutatott méhek által gyűjtött mézet is megvizsgáljuk mikroszkóp alatt, és a benne található pollenszemeket megcsodálhassuk. Mindezt játékokkal, szerepjátékkal és a kiállításokat bejáró felfedező utakkal tettük minden korosztály számára tartalmas

Helyszín: Kupolacsarnok, a Lovardában látható kiállítások (Eltűnt világok, Sokszínű Élet, Titkok a Föld alatt kiállítás)

Résztevők száma: diákcsoport: 57 fő, család ill. egyéni látogató: 251 fő

Programok:

- Mi rejlik a mézben? (pollenszemek a mikroszkóp alatt) – interaktív bemutató
- Méhek a mikroszkóp alatt – interaktív bemutató
- Méhecskék tudománya – kísérletek és demonstrációk
- Méhek tánca tájékoztató „verseny”
- Pollengyűjtő-verseny
- Méh-ész – feladatlapos felfedezés a kiállításokban
- Építsünk mi is lépet! – kézműves foglalkozás
- Méhészeti bemutató – a méhészkedés alapvető kellékeit, eszközeit és etikája
- Fedezd fel a kiállításokat okostelefonnal!

II.7. Állatbarátok rajzpályázat

Az évről-évre sikeres rajzpályázataink eredményei alapján a projekthez kapcsolódva a legféltettebb természeti értékeinkről szóló tematikus évünket egy gyerekeknek szóló rajzpályázat indításával is igyekeztünk az 5–10 éves korosztály körében emlékeztetést tenni. Műveket az óvodás (5–8 éves) és a kisiskolás (8–10 éves) korosztálytól várunk, több témában.

A minden eddiginél sikeresebb Állatbarátok rajzpályázatunkra rekord számú alkotás, összesen 778 db rajz érkezett. A sok egyéni pályázó mellett 58 intézmény küldött nekünk rajzokat.

A zsűri május 22-én választotta ki a nyerteseket. Nem volt egyszerű feladat dönteni a rengeteg ötletes mű láttán. Az eredményhirdetésre május 30-án (csütörtök) 15 órakor került sor.

II.8. Látássérültek számára integrált tárlat

A 2011-ben elkészült speciális, vakok és gyengén látók számára kialakított foglalkoztató termünk mellett szeretnénk volna egy olyan, a célközönség számára integrált tárlatot létrehozni, amely mindenki számára szabadon hozzáférhető tárgyakkal áll, és a hozzáféréshez nem szükséges előzetes egyeztetés. Az integrált tárlat tárgyaival mindenki ismerkedhet; gyerekek, felnőttek, látók és látásukban akadályozottak egyaránt. Ezáltal mindenki számára plusz múzeumi élményt jelent és nem utolsósorban a felhívja a figyelmet a fogyatékkal élőkre, speciális igényeire, és ha kis mértékben is hozzájárulhat a társadalmon belüli szolidaritás erősítéséhez.

Lovarda épületrészben látható állandó kiállításainkat (Eltűnt világok, Titkok a föld alatt, Sokszínű ÉLET) egészítettük ki körbejárható, tapintható tárgyakkal. A Sokszínű élet kiállításban három, az Eltűnt világok és a Titkok a föld alatt című kiállításban egy-egy tárgy található. Az integrált tárlat bevezetőjeként a Fogadócsarnokban helyezünk el még egy figyelemfelkeltő tárgyat, amely mellett a tárlat felfedezését segítő útbaigazítás is található. A tárgyakat a környezetükből kitűnő, kontrasztos színű, stabil posztamensekre rögzítettük. A tárgyak megismerését Braille feliratok és kontrasztos színű, nagyméretű, un. olvasáskönnyített feliratok is segítik.

A tárgyak kiválasztásánál ügyeltünk arra, hogy jól reprezentálják az adott kiállítást, vagy a kiállítás egy-egy fejezetét, ugyanakkor jól rögzíthető és strapabíró darabok legyenek, hiszen még hosszú évekig szeretnénk őket itt bemutatni. A várhatóan nagy igénybevételnek kitett tárgyak egy része ellenálló anyagból levő eredeti tárgy, más részük pedig hiteles tárgymásolat és makett.

A következő tárgyak kerültek a kiállításba: Hungaroszaurusz-makett, különböző méretű tojások másolata, hód rágta fatörzs, barlangi medve felkarcsontja, kvarc kristálycsoport, tobozok és termések.

II.9. Családi felfedező utak a kiterjesztett valóság technológia alkalmazásával – Hungarikumok az élővilágban

Helyszín: A Magyar Természettudományi Múzeum kiállítási épülete

Résztevők száma: A rendszer nem regisztrálja a felhasználókat, ezért a tényleges résztvevők számát csak becsülni tudjuk. Kb. 3600 fő

Kiállításainkat a kamasz és a fiatal felnőtt korosztály számára érdekesebbé, figyelemfelkeltőbbé a körükben divatos eszközökre készített alkalmazások segítségével is igyekszünk tenni. Ebben a feladatban a kiterjesztett valóság technológia alkalmazása van segítségünkre. Az önálló ismeretszerzés, és a felfedezés lehetőségét a manapság egyre elterjedtebb okostelefonok használatával kívánjuk megteremteni a 12–18 éves korosztály és a felnőttek számára. Okostelefon segítségével követhető felfedező utakat állítunk össze számukra, amelyekben a virtuális információs tartalmak tulajdonképpen feladatsorok és a megoldást könnyítő, a kiállításban nem megjelenő információk.

Jelenleg két választható „útvonal” érhető el a rendszerben. Egyik egy interaktív digitális kvízzjáték, amely a Fogadócsarnok, a Kupolacsarnok és a Korallzátony kitüntetett tárgyait segít felfedezni, a másik az élővilág bennszülött- és maradványfajait veszi sorra a Sokszínű ÉLET kiállításban.

II.10. Családi felfedező utak, felfedező lappal

Az okostelefonnal nem rendelkező látogatóink számára is igyekszünk megadni a felfedezés örömét. Terveinknek megfelelően két típusú felfedező lapot készítünk; egyik a növényvilág, másik az állatvilág bennszülött- és maradványfajait veszi sorra a Sokszínű ÉLET kiállításban. A felfedező lapokat látogatóink önállóan használhatják.

Terjedelem: 2 x 2 480x280 mm-es oldal

III. A pályázat keretében megjelentetett kiadványok

III.1. Családi felfedező lapok

Bennszülöttek és maradványok – Fedezd fel növényvilágunk kincseit!

Kicsi, ritka és csak a miénk! – Fedezd fel a hazai állatvilág kincseit!

A Sokszínű élet című kiállításunkhoz két típusú felfedező lapot készítettünk; egyik a növényvilág másik az állatvilág bennszülött- és maradványfajait veszi sorra. A játékos feladatlapot úgy állítottuk össze, hogy a család apraja és nagyja számára is tartalmazzon megoldható feladatot és releváns új információkat.

A felfedező lapokat a hétvégi programok alkalmával, látogatóink önállóan használhatják és esetenként a tárlatvezetések, foglalkozások alkalmával is szerepet kaphatnak. A felfedező lapokat nem árusítjuk, a hétvégi programokon ingyenesen bocsátjuk a látogatók rendelkezésére.

Terjedelem: 2 x 2 480x280 mm-es oldal

Példányszám: 20 000 db (2 x 10 000)

III.2. Mindenki Múzeuma – Foglalkozásaink kicsiknek és nagyoknak

Tájékoztató füzet a múzeumpedagógiai kínálatunkról

Pedagógusok számára készülő füzetünkben a kiállításainkra épülő múzeumpedagógiai kínálatunkat, a múzeumlátogatás előkészítését, lebonyolítását, majd a látogatás utáni összegző munkát segítő információkat szeretnénk egy füzetben megjelentetni.

A füzetet nem árusításra szánjuk. Ingyenesen bocsátjuk az iskolák, a pedagógusok rendelkezésére.

Terjedelem: 12 oldal (borítóval)

Méret: A/5

Példányszám: 5000 db

IV. Fotódokumentáció

Zöld hetek

Kézműves programok

Tudományos vásárok (Kutatók Éjszakája, Méhek napja)

